

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	104-25/291853
Otsuse kuupäev	20.05.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Holdfast OÜ vaidlustus Kaitseliidu riigihankes „Relvakappide ostmise“ (viitenumber 291853) Across the Borders OÜ kvalifitseerimise ning tema pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Holdfast OÜ, esindaja vandeadvokaat Enno Heringson Hankija, Kaitseliit, esindaja Anti Ehatamm Kolmas isik, Across the Borders OÜ, esindaja vandeadvokaat Kaidi Reiljan-Sihvart
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

- 1. Jätta Holdfast OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Mõista Holdfast OÜ-lt Across the Borders OÜ kasuks välja lepingulise esindaja kulud summas 1330 eurot (käibemaksuta).**
- 3. Jätta Holdfast OÜ poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 06.03.2025 avaldas Kaitseliit (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud

hankemenetlusega riigihanke „Relvakappide ostmine“ (viitenumber 291853) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh Pakkujatele esitatavad kvalifitseerimisnõuded (edaspidi Kvalifitseerimistingimused).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitati 10 pakkumust, sh esitasid pakkumuse Across the Borders OÜ ja Holdfast OÜ.

2. Hankija 21.04.2025 otsustega mh kvalifitseeriti Across the Borders OÜ ning tunnistati tema pakkumuse vastavaks ja edukaks.

3. 23.04.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Holdfast OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus hankija otsustele kvalifitseerida Across the Borders OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) ning tunnistada tema pakkumus vastavaks ja edukaks.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 29.04.2025 kirjaga nr 12.2-10/104 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 05.05.2025 ja neile vastamiseks kuni 08.05.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja ning menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja, Hankija ja Kolmas isik.

Vaidlustuskomisjon jätab tähelepanuta Vaidlustaja 08.05.2025 esitatud vastuväited Hankija 08.09.2025 esitatud seisukohtadele, kuna nimetatud tähtpäev, 08.05.2025, oli antud 05.05.2025 esitatud seisukohtadele vastamiseks ja kuna peale Vaidlustaja 05.05.2025 keegi oma sisulisi seisukohti ei esitanud, ei olnud Vaidlustajal ka millelegi vastata. Vaidlustajale ei pea jääma vaidlustusmenetluses õigust oma sõna viimasena öelda.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Holdfast OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. RHAD-is on kehtestatud Kvalifitseerimistingimustes nõue pakkujale järgmises sõnastuses: *Pakkujal peab olema hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus. Pakkuja esitab viimase 36 kalendrikuu jooksul täidetud käesoleva hanke objektile vastavate olulisemate lepingute nimekirja koos nende maksumuse, sõlmimise kuupäevade ja infoga teiste lepingupoolte kohta. Pakkuja peab tõendama, et on müünud viimase 36 kalendrikuu jooksul metallist valmistatud tooteid või militaartooteid kokku vähemalt 100 000 EUR väärtuses* (edaspidi Tingimus).

Kolmandal isikul puudub hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus ning seda ka koos alltöövõtjaga Peter Sampson Design OÜ. Kui Kolmandat isikut ei saanud kvalifitseerida, siis ei saanud tema pakkumist ka vastavaks ja edukaks tunnistada.

5.2. Kolmanda isiku ja tema alltöövõtjate tegevusalad

Kolmanda isiku ja tema alltöövõtja Peter Sampson Design OÜ, 2023. a majandusaasta aruannetest nähtuvalt (2024 ei kättesaadav) ei ole militaartoodete müük nende puhul usutav. Ilmselt on tuginetud metallist valmistatud toodete müügile, kuid need ei ole esemeteks, mis annaksid Hankija nõutud hankeobjektiga seonduva tegevuskompetentsuse.

5.3. Pakkuja pidi tõendama, et on müünud viimase 36 kalendrikuu jooksul metallist valmistatud tooteid või militaartooteid kokku vähemalt 100 000 euro väärtuses. Viimast tingimust saab

2 (9)

tõlgendada ainult läbi kahe eelmise lause – referentslepinguteks ei sobi mistahes metallist valmistatud toodete või militaartoodete müük vaid Riigihanke objektile vastavate toodete müük – ainult seeläbi on võimalik tõendada pakkuja hankeobjektiga seonduvat tegevuskompetentsust.

Relvakapid on vägagi spetsiifiline toode ja mitte iga hoiukapp ei vasta relvakapi nõuetele (Siseminister on 27.11.2001. a määrusega nr 90 „Nõuded relvahoidlale, relvakappidele ning püssirohu ja sütiku hoidmisele ning muud hoidmise tingimused“ kehtestanud nõuded relvakappidele. Sealjuures erinevad nõuded relvakappidele kuni kaheksa relva hoidmiseks ja üheksa või enama relva hoidmiseks).

5.4. Riigihanke tehnilised tingimused seadsid relvakappidele väga konkreetsed nõuded. Seega CPV-koodidest lähtuvalt tuleb asjakohaste referentslepingutena käsitleda vaid neid, mille puhul müüdud on tooteid, mis vastavad kas standarditele EN1143-1 või EN 14450 (seifide enamlevinud turvasertifikaadid) ning omavad turvalukke, mis peavad vastama vähemalt EN1300 klass A standardile (seifide, turvakappide lukkudel kasutatav enamlevinud turvasertifikaat). Kõik muu ei ole „käesoleva hanke objektile vastav“, sest neil ei ole viidatud sertifikaate. Samas just nende sertifikaatide olemasolu teebki tootest selle toote, mille osas Hankija hankeobjektiga seonduvat tegevuskompetentsus nõuab – pelgalt 100 000 euro eest mistahes metalltoodete või isegi militaartoodete müümine ei ole piisav.

Kolmandal isikul ega tema alltöövõtjal ei ole hankeobjektiga seonduvat kompetentsust ja ta ei vasta Tingimusele.

5.5. 05.05.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.5.1. Vaidlustajale jääb arusaamatuks, mis mõte oleks Tingimusel, mille kohaselt *Pakkujal peab olema hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus*, kui Hankija leiab, et ta seadis pakkujate ringi laiendamise eesmärgil Tingimuse taotluslikult üldistatuna ja pidas vastavaks just mistahes metallist tooteid. Hankija ei selgita, kuidas on mistahes metallist tooteid müünud isikul tegevuskompetentsus seoses hankeobjektiga.

CPV-koodide süsteem on üheks väga selgeks kriteeriumiks, mille põhjalt saab sellekohaseid järeldusi teha.

5.5.2. Hankija väitel ei ole viited CPV koodidele asjakohased. Samas seda, kuidas Hankija teeb selgeks, kas pakkujal on nõutud hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus, Hankija ei ava. Hankija seisukoht, mille kohaselt pakkuja on kvalifitseeritav ka juhul, kui ta on pelgalt mistahes metallist tooteid müünud, ei ole õige. Juhul, kui Hankija oleks soovinud pakkujate ringi määratleda selliselt, oleks see tulnudki nii kirja panna. Kui Hankija vaidlustusmenetluses esitatud selgitused oleks RHAD-is sellisena ka väljendatud, oleks ilmselt olnud pakkujate ring laiem.

5.5.3. Relvakapp ei ole mingi suvaline metalltoode, kuna selle osas on sätestatud eraldi väga täpne regulatsioon. Seetõttu ei pruugi iga suvaline relvakapi laadne toode, isegi kui ta näeb *prima facie* välja nagu relvakapp, olla nõuetele vastav. Kummastav on Hankija väide, mille kohaselt *Üldreeglik on, et pakkujate kvalifitseerimisel hankija pakkujatelt selgitusi ei küsi*. Selgitusi ei küsita siis, kui selleks vajadus puudub.

Hankija on sellega sisuliselt ise tunnistanud, et ei ole Kolmanda isiku Tingimusele vastavust sisuliselt kontrollinudki (antud juhul läbi alltöövõtja).

5.5.4. Kolmas isik ei ole selgitanud enda (oma alltöövõtja) hankeobjektiga seonduvat tegevuskompetentsust vaid on toonud esile retoorika, et vaidlustus põhineb Tingimuse ebaõigel

(kitsendaval) tõlgendusel. Seega puudub vaidlus, et Kolmas isik ei tugine sellele, et neil oleks toodete müügikogemus, millele kohalduksid standardi EN 1143-1 või EN 14450 ja kõige olulisemana EN1300 klass A standardi nõuded või et ta oleks müünud Riigihanke objektile vastavaid esemeid.

5.5.5. Kvalifitseerimistingimustes ei ole kirjas vaid see, et *pakkujal peab olema hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus* vaid Tingimuses on kirjas ka see, et *pakkuja esitab viimase 36 kalendrikuu jooksul täidetud käesoleva hanke objektile vastavate olulisemate lepingute nimekirja*. Kolmanda isiku vastusest nähtuvalt on selge, et Riigihanke objektile vastavaid esemeid ei tema ega ta alltöövõtja müünud ei ole.

Hanke objektiga seonduv tegevuskompetentsus ning Riigihanke objektile vastavad esemed on defineeritavad läbi standardi EN 1143-1 või EN 14450 ning EN1300 klass A standardi nõuetele vastavate toodete. See tähendab, et antud juhul ei ole tegemist olukorraga, kus Tingimuse täpset sisu ei ole võimalik tuvastada.

5.5.6. Riigihankes on Hankija seadnud kolm nõuet:

- Pakkujal peab olema hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus – Hankija ega Kolmas isik isegi ei väida, et neil oleks hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus ning ei esita selles osas mingeid põhjendusi;
- Pakkuja esitab viimase 36 kalendrikuu jooksul täidetud Riigihanke objektile vastavate olulisemate lepingute nimekirja koos nende maksumuse, sõlmimise kuupäevade ja infoga teiste lepingupoolte kohta - Hankija ega Kolmas isik ei väida, et viimane oleks esitanud Riigihanke objektile vastavate lepingute nimekirja;
- Pakkuja peab tõendama, et on müünud viimase 36 kalendrikuu jooksul metallist valmistatud tooteid või militaartooteid kokku vähemalt 100 000 euro väärtuses - isegi kui vastav käibenumbr on täidetud mistahes metallist valmistatud toodete või militaartoodete müügi, siis ei ole sellega täidetud eelmised kaks nõuet.

6. Hankija, **Kaitseliit**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Võimalike pakkujate ringi laiendamise eesmärgil seadis Hankija Tingimuse taotluslikult üldistatuna ja pidas vastavaks just mistahes metallist tooteid. Relvakapid ei ole tehniliselt keerukad tooted ja puudub vajadus pakkujate/tootjate/müüjate ringi kunstlikuks kitsendamiseks (piirdudes vaid eelnevalt metallist relvakappe tootnud/müünud isikutega). Relvakappide valmistamisprotsessi lihtsustabki Vaidlustaja nimetatud õigusaktidega kehtestatud täpne regulatsioon, tänu millele saab pakkuja juba eelnevalt veenduda, et suudab ülesannet nõuetekohaselt täita. Viide CPV-koodidele ei ole asjakohane.

6.2. Vaidlustaja väidab, et Kolmas isik ei ole asjakohaseid tooteid müünud vaid tegutseb hoopis meelelahutuse ja looduses ürituste korraldamisega.

Hankija ei vaidle sellele vastu, kuid teise ettevõtja andmetele tuginemise korral ei ole see pakkuja kvalifitseerimata jätmise aluseks (RHS § 103 ja § 104 lg 4).

Hankija tugines hankepassi andmetele, milles deklareeritakse metallist valmistatud toodete müüki küsitud rahalist väärtust ületavas mahus.

6.3. Vaidlustaja on seiskohal, et vaidlustuses toodu põhjal puudub pakkujal ja tema alltöövõtjal hankeobjektiga seonduv tegevuskompetents.

Kolmandal isikul endal puudub iseseisev hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus ja selles osas ei ole vaidlust. Kolmas isik toetub alltöövõtja Peter Sampson Design OÜ käibe ja varem toimunud müügile. Alltöövõtjal on hankepassi andmete järgi küsitud müügitulu ja

toimunud müügi mahu nõue täidetud. Alltöövõtja Peter Sampson Design OÜ küsitud perioodi käive oli 460 000 eurot (nõutud 100 000 euro vastu), sh müüs ta aastal 2024 väljaspool Eestit paiknevatele ettevõtetele 150 000 euro väärtuses metallitooteid. Üldreegliks on, et pakkujate kvalifitseerimisel hankija pakkujatel selgitusi ei küsi.

6.4. Hankija esitas 08.05.2025 täiendava seisukoha.

6.4.1. Hankeobjektiga seonduva tegevuskompetentsuse all on Hankija silmas pidanud mistahes metallist toodete müüki ja Tingimus kehtestati taotluslikult üldistatuna. Üldistus hõlmab võimalust osaleda metallist tooteid või militaartoodete müünud isikutel. Vaidlustaja annab Tingimusele sisu, mida Hankija ette ei näinud.

6.4.2. Vaidlustaja väidab, et iga suvaline relvakapi laadne toode ei pruugi küsitule vastata. Kolmanda isiku pakkumuses kinnitati, et relvakapp omab tehnilises kirjelduses nõutud sertifikaati. Varasem metalltoodete müük kinnitab pakkuja võimekust (võimet organiseerimise teel saavutada soovitud tulemus, ilma tooteid ise valmistamata).

6.4.3. Hankija kontrollis pakkujate kvalifikatsiooni olemasoleva dokumentatsiooni piires (muu hulgas tehti interneti vahendusel välismaiste lepingute partnerite taustauuring ning veenduti viidatud ettevõtete olemasolus ning tegevusalades ja nende seos pakkujaga esitatud referentsiga). Hankija veendus, et Kolmas isik täidab Tingimuse ning puudus põhjendatud kahtlus esitatud dokumentatsiooni piisavuse kohta.

7. Kolmas isik, **Across the Borders OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu.

7.1. Vaidlustaja eksib väites, et Tingimuse kohaselt on nõutav eelnev kogemus pangaseifide ja turvakappide müügi alal, mitte üksnes mistahes metallist valmistatud toodete või militaartoodete alal. Kuivõrd vaidlustus tugineb tervikuna Tingimuse ebaõigil (kitsendaval) tõlgendamisel, on ka Vaidlustaja väidete kinnituseks esitatud kõik asjaolud (Kolmanda isiku ja tema alltöövõtja tegevusalade jm kohta) vaidluse lahendamise seisukohast asjakohatud. Vaidlustaja ei väida, et Kolmas isik ei vastaks Tingimusele, kui Tingimuse kohaselt piisab mistahes metallist valmistatud toodete või militaartoodete müügi alal kogemusest.

7.2. Vaidlustaja on meelevaldselt sisustanud Tingimuse osa, mis ütleb, et *pakkujal peab olema hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus*, leides, et see peab olema sarnane relvakappide müügiga, millega sarnasena käsitleb Vaidlustaja CPV-koodide alusel pangaseifide ja turvakappide müüki. Hankija ei ole Tingimust täpsustanud ei CPV koodide ega ka pakkujate äriregistri tegevusvaldkondade alusel. Hankija on pidanud Tingimuse täitmiseks piisavaks metalltoodete müüki nõutud mahus.

7.3. Vaidlustaja tõlgendus, mille kohaselt on nõutav kogemus konkreetselt pangaseifide või turvakappide (või ka üldistatult relvakappide) müügi alal, on ilmselgelt kitsendav ega lähtu Hankija eeldatavast tahtest, kuivõrd see kitsendaks põhjendamatult pakkujate ringi. Relvakappide näol ei ole tegemist tehniliselt keerukate toodetega ega ka nišitootega, mille valmistamine vajab aastate pikkust kogemust.

7.4. Kolmas isik vastab Tingimusele

Kolmas isik on Tingimuse täitmiseks toetunud alltöövõtja Peter Sampson Design OÜ referentslepingutele. Alltöövõtja Peter Sampson Design OÜ on müünud aastal 2024 väljaspool Eestit paiknevatele ettevõtetele 150 000 euro väärtuses metallitooteid

7.5. Kolmas isik vastab Tingimusele ja tema pakkumus on pakkumuste hindamise kriteeriumite kohaselt majanduslikult soodsaim pakkumus.

7.6. Kolmas isik esitas 08.05.2025 täiendava seisukoha.

7.6.1. Vaidlustus tugineb tervikuna Tingimuse ebaõigel (kitsendaval) tõlgendamisel. Vaidlustaja esitatud uued asjaolud (Hankija pole sisuliselt üldse Kolmanda isiku kvalifikatsiooni kontrollinud) tuleb jätta tähelepanuta, kuna need on esitatud hilinenult.

7.6.2. Vaidlustajal puudub õigus nõuda, et Tingimust tõlgendataks nii, nagu tema seda soovib. Kolmas isik ei ole Tingimuse osa, mis puudutab hankeobjektiga seonduvat tegevuskompetentsust, oma vastuses puudutanud, kuivõrd Tingimuse teine pool selgitab piisavalt nõuet Tingimuse täitmiseks.

7.6.3. Hankija ei ole RHAD-is hankeobjektiga seonduvat tegevuskompetentsi lahti kirjutanud. Seetõttu ei saa seda tõlgendada ei CPV koodi ega ka teiste näitajate kaudu. Kui üldse hankeobjektile tõlgendus määrata, siis peaks selle võtma Tingimuse teisest poolest, mis ütleb, *et Pakkuja peab tõendama, et on müüinud viimase 36 kalendrikuu jooksul metallist valmistatud tooteid või militaartooteid kokku vähemalt 100 000 EUR väärtuses*

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Arvestades asjaolu, et Hankija on kontrollinud kõikide pakkuja kvalifikatsiooni ja neil kõrvaldamise aluste puudumist, on selge, et Hankija ei ole kasutund Riigihankes pöördmenetlust, millisel juhul kontrollitakse pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ning hinnatakse vastavaks tunnistatud pakkumusi enne pakkuja suhtes kõrvaldamise aluste puudumise ja kvalifikatsiooni kontrollimist (RHS §52 lg 3). Selliselt on esimene otsus Riigihankes Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsus ja kõik ülejäänud vaidlustatud otsused (Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise otsused) on järgnenud Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsusele. Kuna Vaidlustaja ei ole esitanud vaidlustuses mis tahes põhjendusi Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise ja edukaks tunnistamise otsuste vaidlustamiseks, mis oleksid lahutatavad vaidlustusest Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsusele, siis käsitleb vaidlustuskomisjon neid vaidlustatutena otsuste järgnevuse põhimõttest tulenevalt – kui õigusvastane on Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsus, siis on õigusvastased ka sellele järgnenud otsused Vaidlustaja pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise kohta ning vastupidi – kui Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsus on kooskõlas RHS-iga, siis puudub alus ka järgnevate otsuste kehtetuks tunnistamiseks.

9. Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsuse õiguspärasus

9.1. Vaidlustaja väitel ei vasta Vaidlustaja (ega tema alltöövõtja) Tingimusele.

Vaidlustaja on vaidlustuses selgitanud, kuidas tuleb tema arvates Tingimust sisustada (hankeobjektiga seonduva hindamisel tuleks esiteks lähtuda CPV-koodidest lähtuvalt sarnastest toodetest ning veelgi täpsemalt toodetest, millele kohalduvad standardi EN 1143-1 või EN 14450 nõuded ning EN1300 nõuded) ja asub seejärel seisukohale, et Kolmas isik Tingimusele ei vasta. Puudub vaidlus, et Kolmanda isiku kvalifikatsioon, kui seda tuleks sisustada nii nagu seda teeb Vaidlustaja, Tingimusele ei vastaks. Seega peamine küsimus asja lahendamisel on, mis on RHAD-ist nähtuvalt Tingimuse sisu.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja arusaam Tingimusest ei vasta Tingimuse sõnastusele, on põhjendamatult range ja piirab konkurentsi, kusjuures selline rangus ja konkurentsipiirang ei pidanud olema riigihankes osalemisest huvitatud isikutele Tingimusest mõistlikult arusaadav.

9.2. Tingimus on asjasse puutuv osas oma olemuselt kolme osaline. Selles on:

- 1) üldsõnaline nõue, mille kohaselt peab pakkujal olema *hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus*;
- 2) dokumendinõue, mille kohaselt *pakkuja esitab viimase 36 kalendrikuu jooksul täidetud käesoleva hanke objektile vastavate olulisemate lepingute nimekirja koos nende maksumuse, sõlmimise kuupäevade ja infoga teiste lepingupoolte kohta*;
- 3) andmete sisu nõue, mis peavad olema dokumendinõude täitmisel Hankijale esitatud selleks, et tõendada vastavust kvalifitseerimise tingimusele, st *pakkuja peab tõendama, et on müüinud viimase 36 kalendrikuu jooksul kokku vähemalt 100 000 euro väärtuses*:
 - metallist valmistatud tooteid või
 - militaarvarustust.

9.3. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja on algusest peale väljunud nõude enda sõnastusest väites, et Tingimuse täitmine on võimalik vaid juhul, kui varasemalt on müüdud nõutud mahus hankeobjekte (hankelepingu esemeks olevaid relvakappe, millel on vastav CPV-kood ja mis vastavad standarditele), kuid tegelik Tingimuse sõnastus sätestab üksnes hankeobjektiga seonduva tegevuskompetentsuse nõude. Sõna „seonduv“ kasutamine Tingimuses tähendab, et Hankija ei ole RHAD-is kehtestanud isegi mitte üldsõnaliselt nõuet, et pakkujal peaks olema hankeobjektile vastav tegevuskompetentsus, mida Vaidlustaja vaidlustuses väidab. Seega vaidlustuskomisjon nõustub Hankija ja Kolmanda isikuga, et Tingimuse sõnastusest ei pidanud Riigihankes osalemisest huvitatud isikud aru saama, et kvalifitseerimise tingimus oleks kehtestatud Riigihanke hankelepingu esemele täpselt vastavate toodete (CPV-koodidele ja standarditele vastavate toodete (relvakappide)) müügikogemusele (müügilepingute täitmisele).

9.4. Tingimus on kehtestatud RHS § § 101 lg 1 p-i 2 alusel, mille kohaselt võib hankija nõuda nimekirja hankija kindlaksmääratud tunnustele vastavate asjade müügi lepingutest [---]. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija on käesoleval juhul Tingimuses määranud kindlaks müügilepingute tunnused, mille alusel kavatses ta RHAD-ist nähtuvalt kontrollida hankeobjektiga seonduva tegevuskompetentsuse nõude täitmist, üksnes läbi metallist valmistatud toodete müügi või militaarvarustuse müügi. Seega pakkujad, sh Vaidlustaja, pidid Tingimusest aru saama, et Hankija poolt RHAD-is määratud tunnustele vastavate müügilepingutega on pakkuja kvalifikatsiooni vastavus kvalifitseerimise tingimusele ka kontrollitav. Vaidlustaja ei saanud olla pakkumuse esitamisel arvamisel, et Tingimuses nõutud tunnustele vastavad müügilepingud on Tingimuse täitmise kontrollimiseks ebavajalikud ja *hankeobjektiga seonduva tegevuskompetentsuse* nõuet Tingimuses asub Hankija kontrollima mingite muude dokumentide alusel, mille esitamise kohustust Tingimusest ei tulnud.

9.5. Tingimuse tõlgendamiseks nii nagu seda soovib Vaidlustaja, tuleks müügilepingutele RHAD-is määratud avarad nõuded asendada väga kitsaste ja spetsiifiliste tingimustega, mille puhul metallist valmistatud toodete müügilepingud sobiksid Tingimust täitma vaid siis, kui müüdud on väga kindlatele nõuetele vastavaid tooteid (Vaidlustaja viidatud CPV-koodidele ja standarditele vastavaid relvakappe). Vaidlustaja ei selgita vaidlustuses, millisel juhul oleks pakkujad saanud tõendada oma vastavust Tingimusele militaarvarustuse müügilepingutega (kui metalltoodeteks Tingimuse mõttes saavad olla vaid RHAD-ile vastavad relvakapid, siis mis

saaks olla militaarvarustuseks Tingimuse mõttes ja kui need on samad metallist relvakapid, siis kuidas eristuvad relvakapid kui metallist valmistatud tooted relvakappidest kui militaarvarustusest).

9.6. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et isegi juhul, kui möönda, et Tingimuse sõnastus on ebaõnnestunud (Vaidlustaja väitel ebaselgust ei olnud ja hanke objektiga seonduv tegevuskompetentsus ning Riigihanke objektile vastavad esemed tuli defineerida läbi standardi EN 1143-1 või EN 14450 ning EN1300 klass A standardi nõuetele vastavate toodete, millega vaidlustuskomisjon ei nõustu), ei saa pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva saabumist asuda RHAD-i tõlgendama konkurentsi oluliselt piiraval viisil, kui sellised piirangud ei olnud RHAD-ist selgelt äratuntavad juba enne pakkumuste esitamise tähtaja saabumist. Praegusel juhul see nii ei olnud. Kohtupraktikas on korduvalt kinnitatud, et olukorras kus kvalifitseerimise tingimus on mitmeti mõistetav, tuleb eelistada tõlgendust, mis võimaldaks menetluses osaleda võimalikult paljudel pakkujatel. Tõlgendus, kus Tingimuse täitmine on võimalik vaid hankeobjektile (hankelepingu esemele) vastavate relvakappide müügilepingutega, on ilmselgelt kitsendav tõlgendus.

9.7. Vaidlustaja tõlgendus läheks vastuollu ka Euroopa Kohtu otsuse C-309/18 p-is 20 esitatud arusaamaga võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetest, mille kohaselt *võrdse kohtlemise põhimõtet ja läbipaistvuskohustust tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus ettevõtja kõrvale jätmine hankemenetlusest sellise kohustuse täitmata jätmisel, mis ei tulene sõnaselgelt selle menetlusega seotud dokumentidest ega kehtivast riigisisest õigusest, vaid selle õiguse ja nende dokumentide tõlgendamisest ning liikmesriigi haldusasutuste või -kohtute poolt nendes dokumentides olevate lünkade täitmisest*. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et see seisukoht on kohane ka praegusel juhul: Tingimus ei ole sõnastatud RHAD-is nii, et sealt oleks selgelt, täpselt ja ühemõtteliselt aru saadav, st võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttega kooskõlas, et Tingimust tuleks sisustada üksnes hankelepingu esemele vastavate varasemate müügilepingute nõudena, mistõttu Kolmandat isikut ei saa jätta kvalifitseerimata põhjusel, et ta ei vastaks Tingimusele juhul, kui sellele anda Vaidlustaja poolt soovitatav, Tingimuse kitsendavast tõlgendamisest saadav sisu.

9.8. Märkimisväärne on, et ükski Riigihankes osalemisest huvitatud isik ei ole enne pakkumuste esitamist soovinud Hankijalt saada selgitusi selle kohta, mida peab Hankija silmas hankeobjektiga seonduva tegevuskompetentsuse all ega ka seda, kas kvalifitseerimise tingimuse täitmiseks on piisav, kui *hankeobjektiga seonduv tegevuskompetentsus* on saavutatud (igasuguste) metallist valmistatud toodete müügiga või ükskõik milliste asjade, mida saab pidada militaarvarustuseks, müügiga. Pärast pakkumuste esitamist ei teki Vaidlustajal õigust nõuda Tingimuse tõlgendamist viisil nagu tema sellest aru sai.

9.9. Vaidlustaja on tuginenud Tingimuse täitmiseks teise ettevõtja vahenditele RHS § 103 lg 1 mõttes ja puudub sisuline vaidlus sellise tegevuse lubatavuses, sh Hankija õiguses kvalifitseerida Kolmas isik juhul, kui Tingimusele vastavuse tõendamiseks on tuginetud teise ettevõtja, antud juhul Peter Sampson Design OÜ vahenditele. Kolmas isik on esitanud Hankijale Tingimusele vastavuse kontrollimiseks andmed ja dokumendid RHAD-is nõutud mahus ja Hankija sai nende alusel piisavalt kontrollida Kolmanda isiku kvalifikatsiooni vastavust Tingimusele (vt ka p 6.3). Vaidlustaja teeb Hankija väitest, et ta ei pidanud vajalikuks selgitusi küsida, järelduse, et *Hankija on sellega sisuliselt ise tunnistanud, et ei ole Kolmanda isiku Tingimusele vastavust sisuliselt kontrollinudki (antud juhul läbi alltöövõtja)*. Selline järeldus on meelevaldne. Vaidlustaja positsioon vaidlustusmenetluses on, et Tingimuse täitmiseks sobivad vaid spetsiifilised relvakappide müügilepingud ja asjaolu, et Hankija ei ole kontrollinud, kas Kolmanda isiku poolt

Tingimuse täitmiseks esitatud müügilepingud on just nimelt relvakapi müügilepingud (mida ta ei pidanudki tegema), ei tähenda, et Hankija ei oleks Kolmanda isiku kvalifikatsiooni kvalifitseerimise otsuse tegemiseks piisavalt ja sisuliselt kontrollinud. Vaidlustaja ei väida, et Kolmas isik tuleks jätta Riigihankes kvalifitseerimata Tingimusele mittevastavuse tõttu ka juhul, kui Tingimuse sisu on tema väidetust erinev.

9.10. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus Kolmanda isiku kvalifitseerimise kohta on kooskõlas RHS § 98 lg-ga 1, § 101 lg 1 p-iga 2, § 3 p-idega 1 ja 3 ning selle kehtetuks tunnistamiseks alus puudub.

10. Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise otsused on vaidlustatud üksnes põhjusel, et Vaidlustaja hinnangul on Kolmas isik ebaõigesti kvalifitseeritud. Kuna vaidlustuskomisjon ei tunnista kehtetuks Hankija otsust Kolmanda isiku kvalifitseerimise kohta, tuleb jätta hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest tulenevalt rahuldamata ka vaidlustus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise otsustele (vt ka p 8).

11. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

11.1. Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

11.2. Kolmas isik osales vaidlustusmenetluses Hankija poolel, mistõttu on tal õigus kulude hüvitamisele Hankijaga samade reeglite alusel.

Kolmas isik on tähtaegselt esitanud taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks kogusummas 1852,50 eurot käibemaksuta 9,75 tunni õigusabi osutamise eest tunnitasu määraga 190 eurot käibemaksuta. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et vaidlustusasi on tavapärasest lihtsam ja asja materjalide maht väike, mistõttu ei ole lepingulise esindaja kulud tervikuna vajalikud ja põhjendatud. Vaidlustuskomisjoni hinnangul on vajalikud kulud 7 tunni õigusabi osutamise eest summas 1330 eurot ja need tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

11.3. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk